

Juhani Saari
Sotainvalidien Veljesliitto 70 vuotta
Helsinki 18.8.2010

**Arvoisa Tasavallan presidentti Tarja Halonen ja tohtori Pentti Arajärvi
Kunnioitetut sotainvalidit, veteraanit ja puoliset
Hyvät juhlavieraat**

**Ärade Republikens president Tarja Halonen och doktor Arajärvi
Högaktade krigsinvalider och veteraner
Mina damer och herrar**

Noin kaksisataa talvisodan invalidia eri puolilta Suomea perusti Sotainvalidien Veljesliiton 18 päi-vänä elokuuta 1940 Jyväskylässä Cygnaeuksen kansakoululla. Marsalkka Mannerheim kannusti sotainvalideja omatoimisuuteen kokouksessa pitämässään puheessa.

Omatoimisuus onkin ollut kaiken aikaa johtava ajatus Veljesliiton työssä sotainvalidien huolto-, veljes- ja etujärjestönä. Painotukset näiden kolmen tehtäväkentän välillä ovat seitsemän vuosi-kymmenen aikana vaihdelleet. Yhteisöllisyys, vertaistuki, hoito- ja kuntoutusmahdollisuuksien varmistaminen sekä muu huolenpito sotainvalideista ja heidän puolisoistaan, etujärjestötyö heitä koskevan lainsäädännön ja sosiaaliturvan kehittämiseksi ja ajan tasalla pitämiseksi - kaikki tämä on Veljesliiton arkipäivää yhä tänäänkin.

Ca tvåhundra vinterkrigetets invalider, från olika delar av Finland, grundade Krigsinvalidernas Brödraförbund i Cygnaeus folkskola i Jyväskylä den 18 augusti 1940. I sitt tal på mötet uppmanade Marskalk Mannerheim krigsinvaliderna att vara aktiva och hjälpa sig själva. Egen aktivitet har hela tiden varit och är ännu idag den ledande tanken i Brödraförbundets arbete som service-, brödra- och intresseorganisation.

Krigsinvalidernas mängd har minskat till 9000, dvs. till under tio procent av de ca 95 000 som blev permanent invalidiserade i vinter-, fortsättnings- och Lapplandskrigen. Krigsinvalidernas medelålder är redan 88 år. Brödraförbundet vill bära ansvar även för krigsinvalidernas makor och änkor. Vi har drygt 14 000 makamedlemmar.

Sotainvalideja on elossa noin 9 000 eli hieman alle 10% noin 95 000:sta talvi- jatko- ja Lapin sodassa pysyvästi vammautuneesta. Keski-ikä on jo 88 vuotta. Sotainvalidien Veljesliitto kantaa vastuuta myös sotainvalidien puolisoista ja leskistä. He ovat vuoden 2004 sääntömuutoksen jälkeen voineet liittyä puolisojäseniksi paikallisyhdistyksiimme. Puolisojäseniä meillä on runsaat 14 000 eli enemmän kuin sotainvalideja. Arviomme on, että Veljesliittoa tarvitaan sotainvalidien ja puolisoitten asioita hoitamaan vielä 2020-luvun alkuvuosiin saakka.

”Taistelimme – taistelemme ” on 70-vuotisjuhlamme teema. Viime sotien taistelut ovat kaukana takana, mutta monelle sotainvalidille paluu yhteiskuntaan vammautuneena merkitsi toisenlaisen taistelun alkua. Vammojen aiheuttamat kivut, säryt ja rajoitteet jäivät pysyväksi muistoksi. Osalla sotainvalideja ja veteraaneja sodankin taistelut jatkuvat vielä tuskallisina painajaisina – joillakin lähes joka yö. Näin kertovat heidän vaimonsa.

Myös Veljesliiton kamppailu sotainvalidien oikeuksien parantamiseksi jatkuu. Valtiokonttorin korvaamia koti- ja muita avopalveluja kunnan järjestämänä ja lyhytkestoista jaksottaista laitoshoidtoa voivat saada vain vähintään 20%:n ja pitkäaikaista laitoshoidtoa vain vähintään 25%:n sotainvalidit. Vaikeavammaista sotainvalidia pitkään hoitanut puoliso tai leski joutuu odottamaan kuntoutukseen pääsyä jopa yli vuoden määrärahan niukkuuden johdosta. Vetoamme jälleen päättäjiin näiden epäkohtien korjaamiseksi mahdollisimman pian.

Efter det att vapnen hade tystnat i slutet av fortsättningskriget, var då ännu Lapplandskriget, uppfyllandet av de tunga fredsvillkoren och många andra svårigheter framför Finland. Men vår självständighet och vår nordiska folkstyrda demokrati var räddad. Detta tack vare Er - krigsinvalider, veteraner och hela generationen som genomgått krigen.

Väinö Linnan Tuntemattoman sotilaan lopussa aseiden juuri vaiettua Vanhala - yksi harvoista konekiväärijoukkueen ehjäksi jääneistä sotureista – toteaa: Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto voitti, mutta hyvänä kakkosena maaliin tuli pieni sisukas Suomi. Lapin sota, raskaiden rauhanehtoien täyttäminen ja monet muut vaikeudet olivat tuossa vaiheessa Suomella vielä edessä. Mutta tärkeintä on, että itsenäisyytemme ja kansanvaltainen, pohjoismainen demokratiamme oli pelastettu. Kiitos siitä kuuluu teille: sotainvalidit, veteraanit ja koko sodan läpikäynyt sukupolvi.

Teille kaikille kiitokset hienosta yhteistyöstä. Jag tackar också våra svenska och andra svenskspråkiga gäster och vänner för fint samarbete.

Hjärtligt välkommen till Krigsinvalidernas Brödraförbunds 70-årsjubileum!

Sydämällisesti tervetuloa Sotainvalidien Veljesliiton 70-vuotisjuhlaan!